

Ehdotus	A 1954/UKK
Tekijä	Keskiryhmä
Käsittelijä	Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunta

A 1954/UKK Jäsenehdotus pohjoismaisesta panostuksesta epävakaiden maiden opiskelijoiden tukemiseksi

Keskiryhmä ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että laaditaan raportti ja kuvaus norjalaisesta Students at risk -ohjelmasta, jota voidaan käyttää mallina vastaavan ohjelman toteuttamiseksi Pohjoismaissa.

että kartoitetaan yhdessä yhteispohjoismaisten tutkimuslaitosten kanssa niiden mahdollisuutta esimerkiksi tarjota tutkijaopiskelijoille turvallinen tutkimusympäristö.

että Pohjoismaiden neuvostolle esitetään selonteko mahdollisista vastaavista aloitteista Pohjoismaissa.

että arvioidaan uudelleen suhtautumista hankkeeseen, joka koskee vaarassa olevia opiskelijoita, ja tutkitaan mahdollisuuksia käyttää tätä mallia pohjoismaisen tavaramerkin vahvistamiseksi rauhan- ja demokratiakysymyksissä.

Taustaa

Keskiryhmä teki vuonna 2017 jäsenehdotuksen Studen at risk -ohjelmasta, joka on otettu käyttöön norjalaisissa korkeakouluissa opiskelijajärjestöjen ja Norjan ulkoasiainministeriön välisenä yhteistyönä ja joka tarjoaa opiskelupaikan Norjassa sellaisille opiskelijoille, joilta on evätty opinto-oikeus omassa oppilaitoksessaan poliittisen osallistumisensa vuoksi. Tämän jälkeen Pohjoismaiden neuvosto päätti suosituksesta, joka kuului seuraavasti: "Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle, että se selvittää, voitaisiinko Students at Risk -ohjelma ottaa käyttöön kaikissa Pohjoismaissa." Ministerineuvostolta saadussa vastauksessa todettiin, että kysymys on luonteeltaan kansallinen.

Ministerineuvostolle myöhemmin esitettyyn kirjalliseen kysymykseen saatu vastaus oli jotakuinkin samanlainen, eli että kysymys on kansallinen eikä sitä käsitellä pohjoismaisella tasolla. Näin siitäkkin huolimatta, että esitetty kysymys käsitteli nimenomaan sitä, millaista kiinnostusta asiaan kullakin Pohjoismaalla on.

Pohjoismaiden neuvoston saama nollavastaus herättää muuttuneen ja entistä vakavamman maailmantilanteen vuoksi uusia kysymyksiä. Sen tärkeys, että Pohjoismaiden kaltaiset demokraattiset valtiot osallistuvat vainottujen opiskelijoiden auttamiseen, on kasvanut kouriintuntuvasti.

Venäjän käymä sota Ukrainassa vaikuttaa lähialueisiimme ja Pohjoismaiden intresseihin hyvin konkreettisella tavalla. Kysymykseen kytkeytyy myös opposition tilanne Venäjällä samoin kuin Valko-Venäjällä. Tässä yhteydessä voidaan myös mainita Pohjoismaiden pitkäaikainen toimiminen Afganistanissa etenkin kun otetaan huomioon maan kehityssuunta viimeisten vuosien aikana.

Ministerineuvostolla olisi näin ollen monia hyviä syitä arvioida, miten norjalaista Students at risk -ohjelmaa esikuvana käyttäen saataisiin samanlainen työtapaa laajennettua kaikkialle muuallekin Pohjoismaihin. Edellä esitetyn pohjalta peräänkuulutamme aloitetta, joka johtaisi tähän suuntaan.

Todettakoon lopuksi, että ministerineuvosto esitteli Pohjoismaiden neuvoston puheenjohtajistolle hiljattain eli joulukuussa 2022 kansainvälisiä toimiaan. Students at risk sopisi mielestämme tähän tärkeään työhön erinomaisesti. Katsomme näin ollen, että aiempaa ehdotustamme ei olisi tullut hylätä näin kevyin perustein vedoten sen luonteen kansallisena asiana. Demokratiakehitys lähialueillamme ei ole pelkästään yksittäisiä jäsenmaita vaan koko Pohjolaa koskettava asia.

Pohjolassa 29. toukokuuta 2023

Hanna Katrín Friðriksson (V)

Heidi Greni (Sp)

Anna Starbrink (L)

Anna Falkenberg (Sb)

Kathrine Kleveland (Sp)

Catarina Deremar (C)

Ola Elvestuen (V)

Ulf Holm (MP)

Simon Holmström (HI)

Guðmundur Ingi Kristinsson (FF)

Kjerstin Wøyen Funderud (Sp)

Johan Dahl (Sb)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Mikael Lindholm (ÅC)